

ÅRSRAPPORT 2017

ANDEBU SPAREBANK

Innhold

Årsberetning for 2017	3
Virksomheten og lokalisering	3
Om norsk økonomi i 2017	3
Virksomheten i 2017	4
Strategisk samarbeid.....	5
Resultatutvikling.....	7
Balansen	10
Risikoforhold	12
Arbeidsmiljø og personale	15
Samfunnsansvar.....	15
Framtidsutsikter.....	16
Takk.....	17
Nøkkeltall.....	18
Regnskap 2017	19
Kontantstrømpoppstilling	23
Regnskapsprinsipper.....	24
Note 1. Risikostyring.....	26
Note 2. Kredittrisiko.....	27
Note 3 Ansvarlig kapital og kapitaldekning.....	32
Note 4. Likviditetsrisiko	33
Note 5. Renterisiko	35
Note 6. Markedsrisiko.....	36
Note 7. Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	39
Note 8. Andre rentekostnader	39
Note 9. Provisjonsinntekter og provisjonskostnader.....	39
Note 10. Pensjon	39
Note 11. Lønns- og administrasjonskostnader.....	41
Note 12 Ytelser og lån til ledende ansatte m.v.....	41
Note 13. Varige driftsmidler	44
Note 14. Andre driftskostnader.....	44
Note 15. Skatt.....	44

Note 16. Kontanter og innskudd i Norges Bank.....46

Note 17. Eierinteresser i datterselskaper og tilknyttede selskaper 46

Note 18. Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd 46

Note 19. Gjeld opptatt ved utstedelse av obligasjonslån.....47

Note 20. Spesifikasjon av annen gjeld 47

Note 21. Egenkapial 48

Note 22. Garantiansvar.....48

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder 49

Revisors beretning 50

Årsberetning for 2017

Virksomheten og lokalisering

Andebu Sparebank ble etablert i 1863. Banken har hovedkontor i Andebu og en avdeling i Sandefjord. Andebu Sparebank er en selvstendig lokalbank for Sandefjord og omegn. Vi tilbyr betalingsløsninger, finansiering, sparing og forsikring for å skape lønnsomhet og trygghet for våre kunder. Tjenestene ytes gjennom digitale tjenester og personlig rådgivning. Vår rådgivning kjennetegnes ved god kompetanse og høye etiske krav.

Banken er langsiktig og tar samfunnsansvar, særlig lokalt.

Om norsk økonomi i 2017

Etter en svak utvikling i 2015 og 2016 vendte norsk økonomi tilbake til «normal» vekst i 2017. Dette ble drevet av økte boliginvesteringer og god vekst i privat konsum. BNP for Fastlands-Norge økte med ca. 2 % i 2017 og privat konsum med hele 2,5 % fra året før. Boliginvesteringene økte markert, drevet av de senere års sterke prisvekst for brukte boliger.

Arbeidsledigheten falt fra 4,4 % i desember 2016 til ca. 4,0 % ved utgangen av 2017. Arbeidsmarkedet har blitt strammere uten at lønnsveksten har økt. For 2017 vil lønnsveksten bli ca. 2,5 %. Konsumprisveksten steg med 1,8 % fra 2016 til 2017.

Boligmarkedet i Norge fikk ett markert omslag i 2017, med en nedgang i andre halvår etter flere år med sterk prisvekst. Oslo fikk den sterkeste prisnedgangen, men omslaget var også betydelig i andre storbyer. Statistisk Sentralbyrås bruktboligindeks for Norge i 4. kvartal i 2017 var 4 % lavere enn i 1. kvartal samme år.

Norges Bank holdt rentene uendret gjennom året, med en foliorente på 0,5 %. I løpet av året holdt bankenes utlånsrente for flytende boliglån seg ganske stabil på 2,5 %.

Kredittveksten for husholdningene var på 6,4 % fra november 2016 til november 2017. Husholdningenes gjeld er nå rekordstor, til tross for at boligprisene har falt tilbake. For å bremse låneveksten innførte Finanstilsynet forsommeren 2017 nye og strengere retningslinjer for forbrukslån. Boliglånsforskriften fra desember 2016 ble videreført, og bankene fikk krav om økt motsyklisk kapitalbuffer, opp fra 1,5 til 2,0 %, fra januar 2018.

Hverken boligprisfall, innstramninger i boliglånsforskriften eller nye retningslinjer for forbrukslån har så langt klart å få ned gjeldsveksten merkbart.

Husholdningenes høye gjeldsbyrde var en sårbarhet i økonomien i 2017, en sårbarhet som vedvarer inn i 2018. Kredittveksten for norske foretak var 4,9 % fra november 2016 til november 2017.

Egenkapitalbevis hadde en sterk utvikling i 2017. OSEEX, som er delindeksen for egenkapitalbevis på Oslo Børs, steg med 25 % gjennom året.

Kronekursen svekket seg gjennom 2017 med om lag 3 % målt ved den handelsveide indeks i-44. Dette til tross for at oljeprisen løftet seg fra 59 USD per fat for Brent Blend, til 62 USD i løpet av året. En endring som normalt skulle gi styrket kronekurs. Utenrikshandelen ble hjulpet av økte oljepriser, og Norge endte med et handelsoverskudd på 160 milliarder kroner for 2017, opp 12,7 % fra året før.

I senere år har økt oljepengebruk bidratt til økonomisk vekst. I 2017 økte bruken av oljepenger målt ved det strukturelle oljekorrigerede budsjettunderskuddet med 12 milliarder kroner, motsvarende 0,4 % av BNP for Fastlands-Norge. Et solid vekstbidrag som både ga rom for skattelette, og for om lag 10 000 flere offentlige ansatte gjennom året.

Ved utgangen av 2017 var utsiktene for 2018 gode for de fleste næringer utenom boligbygging hvor tidene er mere usikre enn de har vært i senere år. Konsensusestimater tilsier at vi får en vekst på om lag 2 % i Fastlands-Norges BNP.

Den økonomiske utviklingen i Vestfold følger i stor grad den nasjonale utviklingen, men fylket har hatt en mer stabil boligprisutvikling og verdiskapningen, befolkningsveksten og antallet arbeidsplasser ligger noe over landsgjennomsnittet.

Fra 1. januar 2017 ble Andebu, Stokke og Sandefjord slått sammen til en kommune. Den nye kommunen har tatt mål av seg til å bli landets beste næringskommune, og i samarbeid med næringsforeningen arbeider de for å fremme næringsutvikling og tilflytting til kommunen.

Virksomheten i 2017

2017 ble et godt år for Andebu Sparebank. Til sammen fikk banken 1.092 nye kunder, som tilsvarer en økning på ca. 10 % av vår samlede kundeportefølje. Dette skyldes flere forhold, blant annet at konkurrerende banker legger ned filialer, vår nysatsning i Sandefjord, vellykket digital markedsføring og positiv oppmerksomhet i media og ikke minst et godt omdømme og en stor andel «ambassadører» blant våre kunder. Dette har også gitt banken en høy, men balansert vekst i utlån til PM og BM samt innskudd fra kunder.

Markedsforhold/strategi

Andebu Sparebank har sine røtter trygt plassert i gamle Andebu kommune og fremdeles utgjør kunder fra Andebu, Høyjord og Kodal brorparten av bankens innskudds- og lånevolum. Andelen kunder utenfor «kjerneområdet» er imidlertid økende, og i 2017 ser vi at 60 % av utlånsvolumet overført til Eika Boligkreditt AS er til kunder med adresse utenfor gamle Andebu. Flest nye kunder får vi i Sandefjord, men også fra Stokke, Tønsberg, Nøtterøy og Re har vi god tilstrømning.

Vår posisjon som en bank med personlig service og rådgivning framstår attraktivt for mange kunder, og vi tror potensialet for vekst er stort også i årene som kommer.

Når mange konkurrerende banker har fokus på kostnadsutt og nedbemanning øker dette mulighetsrommet.

Eika Alliansen har det siste året satt fokus på posisjonering og videreutvikling av lokalbankene gjennom prosjektet Lokalbanken 2023. Konklusjonene i dette prosjektet og i vårt eget strategiarbeid er sammenfallende: vi tror på en god framtid for lokalbanker med fokus på kundeopplevelser og kombinasjonen av digital hverdagsbank og personlig rådgivning.

Eika har utviklet en egen modell for rådgivningsmøter med fokus på helhetlig økonomisk rådgivning (HØR) som er implementert i Andebu Sparebanks rådgivningsmetodikk. HØR-modellen skal sikre at kunden får en god, helhetlig plan for økonomien og at banken får presentert hele sin produktbredde. I tillegg har vi gjennom Prosjekt Taktskifte fått et helhetlig system med fokus kunderettede aktiviteter, salg og kompetanseheving.

Banken gjennomfører årlig en kundetilfredshetsundersøkelse, og i 2017 ble denne levert av et nytt byrå, med noen nye parameter. Den nye målingen opererer med en kundeopplevelsesindeks (KOI), og Andebu Sparebank fikk en KOI på 90. (Gjennomsnittet i Eika var på 78.) Dette er i landstoppen for bransjen, og tilsvarer fjorårets «all time high». Hele 75 % av kundene sier de er svært fornøyd eller usedvanlig fornøyd, og lojaliteten er høy. Bankens skårer særlig høyt på tillit til at bankens ansatte har hovedfokus på kundens interesser og betydning av bankens samfunnsengasjement. De gode resultatene gjelder kunder i alle aldre, og breddekundene gir de aller beste karakterene.

For første gang er det også gjennomført en egen lokal undersøkelse av bedriftskunder. Her fikk Andebu Sparebank en KOI på 88. (Gjennomsnittet i Eika var på 74.) Dette er også helt i landstoppen i Eika. Hele 70 % av bedriftskundene sier de er svært fornøyd eller usedvanlig fornøyd, og lojaliteten er svært høy, og Kantar TNS konkluderer med at banken har «særdeles sterke relasjoner til sine kunder».

I årene som kommer ønsker vi å hente veksten både gjennom rekruttering av nye kunder og gjennom økt bredde på eksisterende kunder. Med et godt økonomisk fundament, ett svært godt omdømme, en spisset posisjonering i markedet og en god metodikk for helhetlig økonomisk rådgivning, er vi godt rustet for en slik vekst.

Strategisk samarbeid

Eika Alliansen

Andebu Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 69 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet - og en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn.

Lokalbankene ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Lokalbankene i Eika Alliansen er dermed unike og viktige økonomiske bidragsyttere til vekst og utvikling for både privatpersoner og norsk samfunns- og næringsliv. I første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet og som tilbyder av økonomisk rådgiving, kreditt og finans- produkter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med 69 lokalbanker med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og arbeidsplasser i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppens visjon er «Vi styrker lokalbanken».

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen. Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser på disse områdene.

Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er et kredittforetak som er eid av 67 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får

alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på om lag 100 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Aktiv eiendomsmegling

Andebu Sparebank Eiendomsmegling AS er vår viktigste strategiske samarbeidspartner lokalt. Vi har et aktivt eierskap i selskapet, vi er samlokalisert i Sandefjord og samarbeider om å gi våre kunder et helhetlig tilbud for kjøp, salg, finansiering og forsikring av bolig. Samarbeidet mellom Aktiv og Eika foregår også på kjednivå og styrker vårt arbeid lokalt.

Resultatutvikling

Netto rente og kredittprovisjonsinntekter

Gjennom 2017 fikk Andebu Sparebank en god kundevekst av privatkunder og næringskunder og veksten i bankens utlån til kunder ble god.

I kroner utgjør rentenettoen kr 56,3 mill., en økning på kr 5,3 mill. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør rentenettoen 1,81 %, mot 1,79 % i 2016.

Forskjellen mellom gjennomsnittlige innskudds- og utlånsrente økte med 0,04 prosentpoeng til 2,29 % i 2017.

Renteinntekter fra sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer utgjør kr 3,9 millioner mot kr 4,2 millioner i 2016. Reduksjonen skyldes i hovedsak lavere avkastning på rentebærende verdipapirer, som følge av lavere gjennomsnittlig pengemarkedsrente sammenlignet med 2016.

Rentebærende instrumenter oppnådde en avkastning (renter korrigert med kursendringer) på 1,85 % mot 2,44 % i 2016.

Avgift til Bankenes Sikringsfond utgjorde kr 1,5 millioner i 2017, en økning på kr 0,1 millioner fra 2016.

Andre driftsinntekter

Samlede netto andre driftsinntekter utgjorde kr 22,6 millioner eller 0,72 %. Tilsvarende tall for 2016 var kr. 22,9 millioner.

Netto andre driftsinntekter fordeler seg slik:

Netto provisjonsinntekter fra banktjenester utgjør kr 15,9 millioner eller 0,50 %. Dette er kr 2,8 millioner høyere sammenlignet med 2016. Økningen skyldes i stor

grad økte provisjonsutbetalinger fra lån overført til Eika Boligkreditt, som har økt med kr 1,9 millioner. Inntekter fra betalingsformidling har økt med kr 0,6 millioner og provisjoner fra produktsalg har økt med kr 0,2 millioner sammenlignet med 2016.

Netto kursgevinst på aksjer og øvrige verdipapirer utgjør kr 1,8 millioner, mot kr 2,0 millioner i 2016. Av samlet gevinst utgjør avkastning fra rentefond kr 1,2 millioner mot kr 0,4 millioner i 2016.

Utbytte fra aksjer og egenkapitalbevis utgjorde kr 4,7 millioner mot kr 6,2 millioner i 2016. I 2016 fikk vi en gevinst fra salg av Visa Europe på kr 2,1 millioner, som er årsaken til nedgangen i 2017. Korrigert for gevinst fra salg av våre aksjer i Visa Europe samt at oppnådd gevinst på kr 1,4 millioner fra salg av bankbygget i Kodal har netto andre driftsinntekter økt med kr 3,5 millioner i 2017.

Driftskostnader

Samlede driftskostnader utgjorde kr 38,1 millioner. Dette er en reduksjon på kr 7,0 mill. eller -15,47 % sammenlignet med 2016. Banken avvirket sin ytelsespensjonsordning i 2017 og balanseført estimatavvik på kr 7,9 millioner gikk til reduksjon av bankens personalkostnader. Korrigert kostnadsvekst utgjør kr 0,8 millioner eller + 1,72 %.

Driftskostnader fordeler seg slik:

Personal - og administrasjonskostnader utenom ikt-kostnader utgjør kr 18,4 millioner, eller 0,58 %. Dette er en reduksjon på 5,6 millioner sammenlignet med 2016.

Bankens IKT kostnader utgjør kr 7,1 mill. eller 0,22 %. Dette er en økning på kr 0,7 millioner sammenlignet med 2016.

Avskrivninger utgjør kr 2,9 millioner eller 0,09 %. Dette er uendret sammenlignet med 2016.

Andre kostnader utgjør kr 9,7 millioner eller 0,31 %. Dette er en reduksjon på kr 2,1 millioner sammenlignet med 2016. Nedgangen skyldes engangskostnader i 2016 knyttet til rehabilitering av nye lokaler i Sandefjord. Kostnader til Eika Gruppen ble redusert med kr 0,1 millioner i 2017.

I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør driftskostnadene i 2017 1,45 % (1,58 %).

Tap og nedskrivninger på utlån og garantier

Netto tap på utlån i 2017 utgjør kr 2,4 millioner. Budsjettet tap for 2017 var kr 4,0 millioner. Tapskostnaden er uendret sammenlignet med 2016.

Årets tpskostnad fordeler seg slik: Netto konstaterte tap utgjør kr +0,1 millioner. Gruppevis nedskrivninger er økt med kr 0,3 millioner. Individuelle nedskrivninger økte med kr 2,1 millioner.

Totale balanseførte nedskrivninger på utlån utgjør kr 16,4 mill. eller 0,61 % av brutto utlån. Balanseførte gruppevis nedskrivninger er ved årsskiftet 6,7 mill.(6,4). Dette utgjør 0,25 % av brutto utlån. Samlede balanseførte individuelle nedskrivninger er ved årsskiftet kr 9,7 millioner.

Banken anser risikoen i utlånsporteføljen som lav. Tapsavsetning er foretatt på de engasjementer hvor det er oppstått hendelser som kan medføre tap. Bedrifter i konjunkturutsatte næringer, med en svak egenkapitalsituasjon, er fortsatt sårbare og følges tett opp av banken. I forbindelse med årsoppgjøret er det foretatt en systematisk gjennomgang av alle engasjement over en viss størrelse, tpsutsatte bedriftsengasjementer med bakgrunn i inntjenings- og egenkapitalforhold samt privatengasjement som vi vet kan være utsatte. Næringslivsandelen er på 18,9 % av utlånsporteføljen. Misligholdsprosenten er fortsatt lav og utgjør 0,24 % av utlån (0,49 %). Banken opplever tapssituasjonen som tilfredsstillende og har et ubetydelig antall engasjementer som er misligholdt. Fremtidsutsiktene for norsk økonomi er forbedret, men usikkerheten i boligmarkedet har økt etter boligprisfall i Oslo. Bankens utlånsvekst de siste 2 årene har vært over den generelle kredittveksten og banken har av den grunn vektlagt å opprettholde gruppevis tpsavsetninger på samme prosentvise nivå som i fjor.

Styret kjenner ikke til lån eller garantier hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall utover det som fremkommer i regnskapet. Videre vurderer styret risikoen for tap på bankens utlån, kreditter og garantiansvar som moderat det nærmeste året, men her vil de langsiktige ringvirkninger av omslaget i norsk økonomi være avgjørende for fremtidig utvikling.

Resultat av ordinær drift

Resultat av ordinær drift, utgjør kr 38,6 millioner eller 1,22 % av forvaltningskapitalen. Tilsvarende var resultat i 2016 kr 26,7 millioner eller 0,93 %. Resultat er kr 11,8 millioner høyere enn i 2016. Økt rentenetto og reduserte driftskostnader er hovedårsaken til resultatforbedringen.

Kostnader i forhold til inntekter utgjør 48,19 %, mot 60,88 % i 2016. Korrigeret for verdipapirgevinst er forholdet 49,34 %, mot 62,62 % i 2016. Korrigeret for både verdipapirgevinster og avkastning på rentefond (bankdrift) er forholdet 48,60 % mot 62,34 %.

Det er avsatt kr 9,1 millioner til skatt. Resultat av ordinær drift etter skatt utgjør kr 29,4 millioner eller 0,93 %.

Disponering av årets resultat

Årets resultat på kr. 29.433 disponeres slik:

Gaver til allmennyttige formål	Kr	600
Overført til sparebankens fond	Kr	28.833
<hr/>		
Sum disponert		Kr. 29.433

Balansen

Forvaltningskapitalen

Ved utgangen av 2017 var forvaltningskapitalen kr 3.202 millioner, dvs. en økning på kr 101 millioner eller 3,27 %. I tillegg til forvaltningskapitalen kommer boliglån overført til Eika Boligkreditt som utgjør kr 1.048 millioner, som tilsvarer en økning på kr 143 millioner.

Utlån

Utlån til kunder utgjør kr 2.693 millioner pr 31.12.2017 mot kr 2.525 millioner på samme tid i fjor. Utlånsveksten i 2017 utgjør 6,69 % mot tilsvarende 15,39 % i 2016.

Andelen av utlån til personmarkedet utgjør 81,1 %, mot 81,2 % i 2016. Andel av utlån til næringslivssektoren utgjør 18,9 % (18,8 %). Totalt kommer 92,7 % av utlånene fra Vestfold, hvorav 65,7 % fra nye Sandefjord kommune.

Den gjennomsnittlige utlånsrenten, inklusive kredittprovisjoner utgjør 3,31 % i 2017 mot 3,37 % i 2016.

Andebu Sparebank har i tillegg formidlet boliglån til Eika Boligkreditt for til sammen kr 1.048,3 millioner mot kr 904,8 millioner ett år tilbake, en vekst på kr 143,5 millioner. Samlet utlånsvekst inkludert lån formidlet til Eika Boligkreditt utgjør 9,11 % mot 16,16 % i 2016.

I 2017 oppnådde banken en vekst i utlån, inkludert lån formidlet til Eika Boligkreditt, på 11,8 % i Sandefjord, 19,6 % i Stokke og for hele nye Sandefjord kommune 3,3 %.

Utlånsveksten i nabokommunene Tønsberg og Re var spesielt god i 2017, med en samlet vekst på 20,8 %. Utlånsetterspørselen har vært jevnt god hele året. I en situasjon med stor etterspørsel etter lån har banken hatt fokus på risikoseleksjon, risikoprising og en streng kredittpolicy.

Bankens utlån fordelt på sektor, næring og geografiske områder fremkommer i note 2.

Innskudd

Innskudd fra kunder utgjør kr 2.400 millioner pr 31.12.2017, mot kr 2.448 millioner 12 måneder tilbake.

Innskudd fra kunder hadde en nedgang på 1,94 %, mot en vekst på 17,32 % i 2016. Innskudd fra personkunder har en vekst på 3,5 %, mens innskudd fra næringskunder har en vekst på 4,5 %. Innskudd fra offentlig sektor er redusert med kr 133 millioner og skyldes at Andebu kommune er sammenslått med Stokke og Sandefjord kommuner. Bortfallet av kommunale innskudd påvirket innskuddsveksten negativt med 5,5 %.

Andelen av innskudd fra personmarkedet utgjør 74,7 % mot 70,8 % i 2016. Andel av innskudd fra næringslivssektoren utgjør 24,7 %, og øvrige sektorer 0,6 %. Totalt kommer 88,7 % av innskuddene fra Vestfold, herav 65,7% fra ny Sandefjord kommune.

Den gjennomsnittlige innskuddsrenten i 2017 var 1,02 %, mot 1,12 % i 2016.

Garantier

Avgitte garantier på vegne av kunder utgjorde kr 19,0 millioner, hvorav garanti stilt til Eika Boligkreditt utgjør 14,7 millioner. Samlet har banken stilt garantier for til sammen kr 33,7 millioner, mot kr 23,3 millioner i 2016.

Verdipapirer

Pr 31.12.17 var det plassert kr 134,3 millioner i aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning. Av disse er kr 65,6 millioner plassert i rentefond med god likviditet. I gjennomsnitt har banken hatt kr 51,3 millioner investert i slike papirer.

Samlet bokført verdi av rentebærende papirer utgjorde kr 276,7 millioner, mot kr 265,8 millioner i 2016. Porteføljen hadde i 2017 en gjennomsnittlig rente på 1,16 %. Avkastning korrigert for kursendringer ble 1,85 % mot 2,44 % i 2016.

Likviditet

Utlånsvekst på egen balanse ble kr 168,9 millioner. Denne veksten er finansiert med økning i markedsfinansiering. Bankens markedsfinansiering i obligasjonsmarkedet utgjør kr 424,8 millioner mot kr 299,8 millioner i 2016. Innskuddsdekningen har falt fra 96,97 % i 2016 til 89,12 % i 2017.

Samlet har banken kr 201,4 millioner i innskudd i Norges Bank og verdipapirer som kan deponeres som sikkerhet for lån i Norges Bank. Tilsvarende tall for 2016 var kr 158,8 millioner. Kundeinnskudd og egenkapital finansierer 101 % av samlede utlån.

Egenkapital og soliditet

Samlet egenkapital utgjør kr 331,3 millioner, mot kr 302,5 millioner i 2016. En tilfredsstillende egenrentabilitet i 2017 har gitt banken en noe høyere kapitaldekning sammenlignet med 2016. Grunnlaget for beregning av kapitaldekning er 311,8 millioner mot et risikovektet beregningsgrunnlag på kr 1.610,8 millioner. Dette gir en kapitaldekning på 19,36, mot 18,97 % i 2016. Bankens kapitalmål er for tiden fastsatt til 18 %.

Andebu Sparebank styrer mot å opprettholde eller styrke dagens kapitaldekning. Styret anser bankens soliditet for å være meget god. Styret er ikke kjent med forhold av betydning som ikke fremgår av årsoppgjøret.

Risikoforhold

Styret har vedtatt prinsipper for risikostyring gjennom bankens regler for intern kontroll, andre instruksjoner og etablerte nøkkelkontroller. Styret holdes løpende orientert gjennom periodiske rapporter. Bankens finansielle risiko består i hovedsak av kredittrisiko, rente- og kursrisiko og likviditetsrisiko.

Kredittrisiko

Bankens kredittrisiko er knyttet til utlån, garantier og verdipapirer ekskl. stats- og statsgaranterte papirer.

Utlånsporteføljen er fordelt med 81,1 % til personmarkedet og 18,9 % til næringsliv inkludert landbruk. 92,7 % av utlånene er gitt til kunder innen Vestfold fylke. Bankens har få store engasjementer. Sammenlignet med 2016, er det ingen store endringer knyttet til fordelingen i porteføljen, og andelen næringskunder er på samme nivå som ett år tilbake.

Det benyttes et eget saksgangsystem med innlagte fullmaktsbegrensninger på den enkelte saksbehandler. Ved vurdering av lånesaker legges det stor vekt på betalingsevne og sikkerhet.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 12 risikogrupper, hvor gruppe 1 representerer liten risiko og hvor 11 og 12 er lån med høy risiko.

Pr. 31.12.2017 var 99,76 % av utlånsporteføljen klassifisert. 0,14 %, eller kr 21,6 millioner av utlånsporteføljen er ikke klassifisert. Av dette utgjør garanti til Eika Boligkreditt kr 14,1 millioner. Kun 0,23 %, eller 6,9 millioner, er uklassifiserte kunder.

Engasjement i risikogruppe 1-3 er redusert med 0,49 % til 76,07 %. Engasjement i risikogruppe 4-7 er redusert med 0,03 % til 16,52 %. Engasjement i risikogruppe 8-10 har økt med 0,50 % til 5,50 %. Engasjement i risikogruppe 11-12 er redusert med 0,32 % til 1,18 %.

Brutto utlån som er misligholdt lengre enn 90 dager er på til sammen kr 6,4 millioner, tilsvarende 0,24 % av brutto utlån. Banken har til sammen individuelle og gruppevise nedskrivninger på kr 16,4 millioner.

Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med lån, og utgjør samlet kr 33,7 millioner. Plasseringer i verdipapirer skjer i henhold til styrets retningslinjer, og har lav eller moderat risikoprofil.

Det er ingen endring i kredittrisikoprofilen gjennom regnskapsåret. Styret vurderer kredittrisikoen til å være liten til moderat for utlån/garantier, og moderat for verdipapirer. For å redusere risikoen for utlån/garantier har vi etablert god oppfølging av risikoutsatte næringslivsengasjementer. Banken benytter analyseverktøy fra iQbank.

Renterisiko

Bankens renterisiko er knyttet til utlån, innskudd og verdipapirer. Ved endringer i markedsrenten justeres både innskudd- og utlånsrenten, slik at renterisikoen er minimal for utlån og innskudd med flytende betingelser. Utlån til kunder som har bundet renten utgjør kr 18,1 millioner. Innskudd fra kunder som har bundet renten ved årets utgang utgjør kr 117,4 millioner.

Bankens beholdning av obligasjoner/sertifikater beløper seg til kr 276,7 millioner, med en gjennomsnittlig gjenstående løpetid på 0,14 år. Renterisikoen for verdipapirer vurderes som lav.

Banken har kr 134,3 millioner plassert i aksjer og andre verdipapirer hvorav kr 65,6 millioner er plassert i rentefond (debitorklasse obligasjoner og sertifikater). Samlet

investert beløp var ved årsskiftet 4,2 % av forvaltningskapitalen. Styret anser kursrisikoen for denne porteføljen som lav.

Likviditetsrisiko

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde. En relativ høy etterspørsel etter lån, gjør at bankens generelle behov for nye kapitalkilder har økt. Overføring av lån til Eika Boligkreditt har vært en vesentlig finansieringskilde de fem siste år, og banken er mindre avhengig av senior obligasjonslån.

Bruk av Eika Boligkreditt, rammer for lån i Norges Bank og høy andel innskudd fra kunder gjør at banken samlet har større likviditetsreserve sammenlignet med få år tilbake. Banken lanserte i 2013 et nytt innskuddsprodukt med 31 dagers oppsigelse. Ved utgangen av året var kr 384,7 millioner, eller 16,0 % av samlede innskudd fra kunder, bundet med 31 dagers oppsigelse, mot kr 425,5 millioner i 2016. Likviditetsrisikoen er ytterligere redusert gjennom en god spredning på kundeinnskudd (få store innskudd, både i antall og kundegrupper). Bankens største innskuddskunde, Andebu kommune, avsluttet sitt kundeforhold etter sammenslåingen med Stokke og Sandefjord kommuner 01.01.2017.

Andebu Sparebank finansierer utlån til kunder med innskudd fra kunder, egenkapital og overføring av boliglån til Eika Boligkreditt. Finansiering i obligasjonsmarkedet utgjør kr 424,8 millioner. Dette, sammen med en høy andel innskuddskunder som har innskudd med 31 dagers oppsigelse, gjør at likviditetsrisikoen anses som uendret. Innskuddsdekningen i 2017 er redusert pga bortfall av kommunale innskudd, men er fortsatt tilfredsstillende høy med 89,12 %.

Rentebærende verdipapirer, inklusive rentefond, utgjør 14,26 % av samlede innskudd fra kunder. Rentebærende verdipapirer for til sammen kr 144,6 millioner, mot kr 102,5 millioner i 2016, er pantsatt for eventuelle nye låneopptak i Norges Bank.

Banken har etablert en likviditetsstrategi som sikrer god rapportering av sannsynlig likviditetsrisiko.

Styret oppfatter likviditetssituasjonen som god, og anser likviditetsrisikoen som lav til moderat.

Internkontroll

Banken har etablert en internkontroll i henhold til gjeldende retningslinjer for finansinstitusjoner. Banksjef og ekstern revisor fremlegger årlig hver sin rapport for styret, hvor det gis en vurdering av bankens risikoer, rutiner og internkontrollens gjennomføring.

For 2017 framkom ingen vesentlige merknader til rapportene. Banken har implementert et rammeverk for risikostyring i henhold til gjeldende forskrift.

Arbeidsmiljø og personale

Til sammen er det utført 26,3 årsverk i 2017 fordelt på 27 ansatte. Det er ansatt en nye medarbeider i 2017. I tillegg kommer deltidsansatte innen gruppen vaktmester og rengjøringspersonale.

Styret vurderer arbeidsmiljøet som godt. Det er etablert internkontrollsystem for helse, miljø og sikkerhet. Andebu Sparebanks virksomhet drives innenfor lovgivningens krav med hensyn til påvirkning av det ytre miljø. Andebu Sparebank er en IA bedrift (Inkluderende Arbeidsliv).

Sykefraværet var på 4,3 %, det samme som i 2016. De ansatte har ikke vært involvert i skader eller ulykker i forbindelse med arbeid.

Ved årsskiftet var kvinneandelen i styret 2 av 5, i forstanderskapet 7 av 15 og i bankens ledergruppe 0 av 3. Av bankens 27 ansatte er 15 kvinner, herav 5 på redusert tid.

Samfunnsansvar

Regnskapsloven krever at banken skal redegjøre for hvordan den forholder seg til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, miljø og korrupsjonsbekjempelse.

Arbeidstakerrettigheter: Banken har retningslinjer og rutiner knyttet til arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold. Dette er nedfelt i bedriftsavtalen, avtale om inkluderende arbeidsliv, etiske retningslinjer, policy for helse, miljø og sikkerhet herunder rutiner for varsling av kritikkverdige forhold.

Korrupsjonsbekjempelse: Banken har utarbeidet egne retningslinjer og rutiner for å hindre økonomisk kriminalitet, hvitvasking av penger og terrorfinansiering. Kredittpolicy og praksis har føringer for ikke å finansiere ukjente formål.

Menneskerettigheter: Banken har ikke egne retningslinjer knyttet til etisk handel mv., men dekkes delvis av etiske retningslinjer. Risikoen for uetiske innkjøp vurderes som lavt ettersom vi er en lokal tjenesteprodusent.

Miljø: Ansattes behov for tjenestereiser er beskjedne, samtidig som det er gode tog- og busstilbud inn mot Oslo. I 2015 flyttet banken inn i nytt og rehabilitert hovedkontor. Bygget er omfattet av nye miljøvennlige byggeforskrifter og i tillegg er det benyttet bergvarme til oppvarming. Den samme energikilden skal benyttes til kjøling av bygget.

Prosedyrer og oppfølging: På vesentlige områder har banken etablert internkontroll. Rutiner og retningslinjer revideres og behandles av bankens styre. Ansatte får

opplæring i fastsatte rutiner og retningslinjer, samtidig som disse ligger tilgjengelige på bankens intranett.

Lokalt perspektiv: Andebu Sparebank har nedfelt i sin strategi at den skal ta et samfunnsansvar utover å tilby bank og finansielle tjenester. Banken yter betydelige midler som sponsor til lokale lag og foreninger og har et aktivt gaveinstitutt.

Fortsatt drift

Etter styrets vurdering gir resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter fyllestgjørende informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet. Det er etter styrets vurdering heller ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for banken etter regnskapsårets utgang.

I samsvar med regnskapslovens § 3 - 3a bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Framtidsutsikter

Vestfold med et diversifisert næringsliv, gode infrastruktur for kommunikasjon og kort vei til hovedstadsregionen, er en styrke for utvikling og vekst. Nye Sandefjord kommune, som Andebu nå er en del av, har satt konkrete mål for å styrke lokalt næringsliv. Dette gir vår bank flere muligheter.

Etter svært mange år med sterk boligprisvekst og en oppbygging av gjeld i husholdningene øker risikoen for en korreksjonen og nedgang i boligpriser. Boligprisfallet i Oslo har ikke truffet våre markedsområder nevneverdig. Vi tror rentebunnen er nådd og noe frem i tid vil få en renteoppgang. Styret følger utviklingen i boligprisene nøye.

Konkurransen om lånekundene vil fortsatt være sterk nå som norske banker har oppnådd ønsket kapitaldekning. Ytterligere skjerpede kapitalkrav, gjennom Basel 4 reglene, treffer utenlandske banker hardere og gir nå norske og utenlandske banker mer likeverdige konkurransevilkår.

Det nye betalingsdirektivet (PSD2) åpner bankene opp for mer konkurranse på betalingsområdet. Om kort tid vil flere nye og globale aktører leverer konkurrerende betalingstjenester til våre kunder. Vår felles satsning med andre norske banker gjennom Vipps og Bits AS sikrer nødvendig innovasjon og fortsatt konkurransedyktige betalingstjenester til våre kunder.

Trenden fra 2016 og 2017, hvor svært mange ønsket å bli kunde i vår lokalbank i nye Sandefjord kommune, forventes fortsatt å gi oss en strek markedsposisjon i vårt marked.

Styret budsjetterer med et resultat i 2018, som har en noe bedre kjernedrift enn resultatet i 2017. Dette forutsetter en fortsatt god vekst og ingen større endringer i rentemargin.

Utviklingen i bankens kapitaldekning vil bli fulgt nøye fremover. Det er et mål å opprettholde eller styrke kapitaldekningen, men med et fortsatt lavt rentenivå og stor konkurranse kan det bli krevende uten å redusere vekstambisjonene. Styret vil også følge tapsrisikoen på kreditt nøye. Netto tapskostnad forventes å bli på samme nivå som i 2017.

Kompetanseutvikling vil fortsatt være et prioritert område. Det er viktig at vi tilpasser oss kommende myndighetskrav, er en attraktiv arbeidsplass og at vi utvikler banken for fremtiden slik at vi opprettholder vår posisjon som en attraktiv leverandør av finansielle tjenester til vårt lokalmarked.

Finansnæringen er i endring hvor digitaliseringen kommer for fullt. Andebu Sparebank vil utnytte nye digitale løsninger i konkurranse med andre banker og nye typer konkurrenter, samtidig som vi vil utvikle den personlige servicen og rådgivningen. På den måten skal vi skape en god og fremtidsrettet lokalbank.

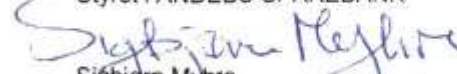
Takk

Styret vil rette en takk til alle ansatte for en aktiv og dyktig innsats i regnskapsåret. Takket være ansvarsbevisste og målrettede ansatte har vi lyktes på mange områder og taklet utfordringer godt.

En takk også til bankens valgte medlemmer av forstanderskap og andre utvalg samt alle våre kunder og forbindelser som støtter opp om banken.

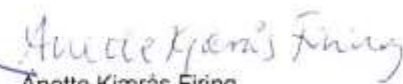
Andebu, 14. februar 2018

Styret i ANDEBU SPAREBANK

Sigbjørn Myhre
Leder

John Petter Kjæraas

Børre Grovan
Banksjef

Anette Kjærås Firing
Nestleder

Linn Therese Bekken

Rolf Fevang

Morten Bryne

Nøkkeltall

Fra resultatregnskap (hele tusen)	2017	2016	2015	2014	2013
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	56.343	51.031	46.303	43.312	41.880
Netto andre resultatposter	22.639	22.915	15.641	29.413	17.298
Driftskostnader	38.060	45.023	42.346	41.665	38.083
Resultat før tap	40.921	28.924	19.598	31.060	21.095
Tap på utlån	2.365	2.411	-29	3.999	-531
Resultat for regnskapsåret	29.433	21.003	14.400	24.481	15.125
Fra balansen (hele tusen)					
Brutto utlån	2.693.466	2.524.582	2.187.856	2.066.658	1.907.174
Utlån EBK	1.048.280	904.772	764.288	704.125	660.961
Tapsavsetninger	16.427	14.058	12.169	13.252	9.330
Innskudd fra kunder	2.400.508	2.448.046	2.086.629	2.064.272	1.914.318
Forvaltningskapital	3.202.276	3.100.797	2.610.256	2.495.288	2.367.890
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	3.151.537	2.856.196	2.552.772	2.431.589	2.276.889
Egenkapital	331.294	302.460	279.996	266.598	253.000
Nøkkeltall					
Rentenetto	1,81 %	1,78 %	1,81 %	1,78 %	1,84 %
Kostnader i % av inntekter ekskl. kursgevinster	49,34 %	62,62 %	65,76 %	67,90 %	66,60 %
Kostnadsvekst	-15,47 %	6,32 %	1,63 %	9,41 %	20,78 %
Tapsprosent utlån	0,09 %	0,10 %	0,00 %	0,19 %	0,03 %
Misligholdsprosent	0,24 %	0,49 %	0,15 %	0,34 %	0,42 %
Egenkapitalavkastning	9,29 %	7,19 %	5,27 %	9,42 %	6,16 %
Kapitaldekning	19,36 %	18,97 %	19,11 %	19,11 %	18,94 %
Egenkapital i prosent av forvaltningskapital	10,35 %	9,70 %	10,73 %	10,68 %	10,68 %
Utlånsvekst	6,69 %	15,39 %	5,86 %	8,36 %	3,19 %
Utlånsvekst inkl. EBK	9,11 %	16,16 %	6,55 %	7,89 %	6,17 %
Innskuddsvekst	-1,94 %	17,32 %	1,08 %	7,83 %	11,25 %
Innskudd i % av utlån	89,12 %	96,97 %	95,37 %	99,88 %	100,37 %
Økning i forvaltningskapitalen	3,27 %	18,79 %	4,61 %	5,38 %	8,33 %
Antall årsverk	26,3	26,7	26,8	26,2	24,2

Regnskap 2017

RESULTATOPPSTILLING

<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2017	2016
Renter og lignende inntekter av gjeldsbev som kan refinansieres i sentralbanker		-	-
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		538	496
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		85.960	79.693
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		3.852	4.156
Sum renteinntekter og lignende inntekter		90.350	84.345
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		(0)	0
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		24.101	25.005
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		7.457	6.809
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	7	946	69
Andre rentekostnader og lignende kostnader	8	1.503	1.431
Sum rentekostnader og lignende kostnader		34.007	33.314
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		56.343	51.031
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		4.559	6.214
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	17	136	-
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		4.695	6.214
Garantiprovisjoner		364	347
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		18.862	16.112
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9	19.227	16.459
Garantiprovisjon		-	-
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.350	3.363
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	9	3.350	3.363
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		271	1.323
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		1.170	429
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		394	302
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	1.835	2.053
Driftsinntekter faste eiendommer		226	198
Andre driftsinntekter		6	1.355
Sum andre driftsinntekter		232	1.554
Netto andre driftsinntekter		22.639	22.915
Sum driftsinntekter		78.981	73.947

<i>RESULTATREGNSKAP</i>	NOTE	2017	2016
Lønn		17.907	15.748
Pensjoner	10	(7.523)	1.587
Sosiale kostnader		4.363	3.240
Administrasjonskostnader		10.772	9.865
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	11	25.518	30.441
Ordinære avskrivninger		2.868	2.809
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13	2.868	2.809
Driftskostnader faste eiendommer		604	2.209
Andre driftskostnader		9.069	9.565
Sum andre driftskostnader	14	9.673	11.773
Sum driftskostnader		38.060	45.023
Tap på utlån		2.639	2.413
Tap på garantier m.v.		(274)	(2)
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	2.365	2.411
Gevinst/tap		7	168
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		7	168
Resultat av ordinær drift før skatt		38.563	26.681
Skatt på ordinært resultat	15	9.130	5.678
Resultat for regnskapsåret		29.433	21.003
Overført til/fra sparebankens fond		28.833	20.303
Overført til/fra gavefond		600	700
Sum overføringer og disponeringer	21	29.433	21.003

Balanse 2017

EIENDELER

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2017	2016
Kontanter og fordringer på sentralbanker	16	61.360	62.815
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		5.617	115.644
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		5.617	115.644
Kasse-/drifts- og brukskreditter		339.289	328.106
Byggelån		31.325	18.001
Nedbetalingslån		2.322.852	2.178.475
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	2.693.466	2.524.582
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(9.714)	(7.645)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(6.713)	(6.413)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		2.677.039	2.510.525
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		64.773	9.999
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		211.954	255.837
Sum sertifikater og obligasjoner	6	276.727	265.836
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		134.209	95.680
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	134.209	95.680
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		139	139
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	17, 18	139	139
Utsatt skattefordel	15	-	1.755
Sum immaterielle eiendeler		-	1.755
Maskiner, inventar og transportmidler		13.480	15.481
Bygninger og andre faste eiendommer		27.393	28.027
Sum varige driftsmidler	13	40.873	43.507
Andre eiendeler		339	570
Sum andre eiendeler		339	570
Opptjente ikke mottatte inntekter		5.044	3.529
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		928	795
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		5.973	4.324
SUM EIENDELER		3.202.276	3.100.797

GJELD OG EGENKAPITAL

Tall i tusen kroner	Noter	2017	2016
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		0	-
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		-	-
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	18	0	-
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.811.972	1.886.740
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		588.536	561.305
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	18	2.400.508	2.448.046
Obligasjongjeld		425.000	300.000
Egne ikke-amortiserte obligasjoner		(164)	(219)
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19	424.836	299.781
Annen gjeld		16.036	12.094
Sum annen gjeld	20	16.036	12.094
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		4.107	5.042
Pensjonsforpliktelser	10	-	7.876
Utsatt skatt	15	271	-
Individuelle avsetninger på garantiansvar	2	224	498
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		495	8.374
Annen ansvarlig lånekapital		25.000	25.000
Sum ansvarlig lånekapital	19	25.000	25.000
SUM GJELD		2.870.982	2.798.336
Sparebankens fond		328.994	300.161
Gavefond		2.300	2.300
Sum opptjent egenkapital	21	331.294	302.460
SUM EGENKAPITAL		331.294	302.460
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		3.202.276	3.100.797
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	22	19.069	14.259
Garantier til Eika Boligkreditt	22	14.662	9.048
Pantstillelser Norges Bank	4	144.224	102.224
Rentebytteavtaler	6	9.700	55.540

Andebu, 31.12.2017/14.02.2018

Styret i ANDEBU SPAREBANK

Sigbjørn Myhre
Sigbjørn Myhre
Leder

John Petter Kjæraas
John Petter Kjæraas

Børre Grovan
Børre Grovan
Banksjef

Anette Kjærås Firing
Anette Kjærås Firing
Nestleder

Linn Therese Bekken
Linn Therese Bekken

Rolf Fevang
Rolf Fevang

Morten Bryne
Morten Bryne

Kontantstrømoppstilling

KONTANTSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE

<i>Tall i tusen kroner</i>	2017	2016
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(168.880)	(337.249)
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	85.568	77.999
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	(47.538)	361.417
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	(24.831)	(25.945)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	0	(43.725)
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	538	496
Endring sertifikat og obligasjoner	(10.891)	(28.439)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	3.435	3.824
Netto provisjonsinnbetalinger	15.877	13.095
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	664	1.624
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	(30.177)	(8.000)
Utbetalinger til drift	(41.537)	(43.179)
Betalt skatt	(4.851)	(5.764)
Utbetalte gaver	(1.300)	900
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-223.922	-32.945
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	(233)	(2.734)
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	(1.116)
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	(7.173)	(6.106)
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	133	-
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	4.559	6.214
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	-2.714	-3.742
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	125.055	129.862
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(8.957)	(6.156)
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	-	25.000
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	(946)	(69)
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	115.152	148.637
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-111.484	111.949
Likviditetsbeholdning 1.1	178.460	66.511
Likviditetsbeholdning 31.12	66.976	178.460
Likviditetsbeholdning spesifisert:		
Konter og fordringer på Sentralbanken	61.360	62.815
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	5.617	115.644
Likviditetsbeholdning	66.977	178.460

Regnskapsprinsipper

GENERELT

Bankens årsregnskap for 2017 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balanse dagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk. Dette gjelder særlig poster som nedskrivning på tap på utlån, verdi av verdipapirer samt beregning av pensjonsforpliktelser. Framtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimater og underliggende forutsetninger blir revurdert løpende. Endringen i regnskapsmessig estimat blir regnskapsført i den perioden endringen oppstår.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer
Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. Gebyrene amortiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring
Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN - BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert

til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 30 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for omkostninger. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterede tap

Ved mislighold over 90 dager, inntråd konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterede tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturedringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement
Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken benytter finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Slike avtaler omfatter i hovedsak rentebytteavtaler. Bankens finansielle derivater er definert som sikringsforretninger og effekten av disse blir vurdert i sammenheng med den sikrede post. Banken benytter ikke slike forretninger til spekulativ handel, men bare som del av bankens sikringsstrategi. Alle bankens derivatavtaler dekker også kravene til regnskapsmessig sikring. Siden alle finansielle derivater er klassifisert som sikringskontrakter, er de bokført til verdien ved inngåelsen, dvs. virkelig verdi lik null. Virkelig verdi på rapporteringstidspunktet er basert på verdianslag innhentet fra meglere og motparter. Virkelig verdi tilsvarende prisen en vil betale eller motta i markedet ved terminering av en kontrakt. Virkelig verdi av finansielle derivater benyttes kun til informasjon i note.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultatføres netto.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdi vurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen og anleggsportefølje verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 6.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger beregnes virkelig verdi i prisingsmodell utarbeidet av Fondsmeglernes forening.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler og vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Andeler i eiendomsfond som ikke er børsnotert, verdsettes til verdjustert egenkapital. For andre ikke børsnoterte aksjer og andeler benyttes uavhengig megleranslag som tilnærmet virkelig verdi. Dersom virkelig verdi av aksjene, klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Investeringer i tilknyttet virksomhet

Investeringer i tilknyttet virksomhet vurderes etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjen balanseføres til kostpris. Utbytte fra tilknyttet virksomhet inntektsføres på det tidspunktet utbyttet mottas.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære driftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi.

Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0 %
Forretningsbygg	2 %
Andre bygg og anlegg	4 %
Inventar og innredning	10 - 20 %
Transportmidler	15 - 20 %
Kontormaskiner og EDB-utstyr	20 - 30 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader
Banken har en innskuddsbasert ordning.
Obligatorisk tjenstepensjon er en pliktig ordning og banken har en pensjonsordning som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Bankens ansatte har tidligere inngått i AFP ordningen for bank og finansnæringen. I forbindelse med omlegging av AFP ordningen er selskapets ansatte nå overført til ny felles AFP ordning. Ny AFP ordning anses som en ytelsesbasert ordning flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av selskapets andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie. For 2017 er ordningen behandlet som en innskuddsbasert ordning.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for

inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering av løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

SEGMENT RAPPORTERING

Et segment utgjør en identifiserbar del som enten leverer produkter eller tjenester (virksomhetssegment), eller leverer produkter eller tjenester innenfor et særskilt økonomisk miljø (geografisk segment), som har en risiko og avkastning som er forskjellig fra andre segmenter. Bankens virksomhet er vurdert som et virksomhetssegment. Det rapporteres ikke geografisk segment.

Note 1. Risikostyring

Andebu Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig

egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at

risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen,

bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2017 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Innenfor alle bankens risikoområder er det foretatt en vurdering som har resultert i risikovekt etter en skala fra 1 til 5, hvor 1 betyr ubetydelig skade og 5 betyr svært alvorlig skade. Det er så foretatt en systematisk gjennomgang av alle bankens virksomhetsområder og definert de forskjellige typer risiko innenfor hvert område. Den enkelte type risiko er deretter tildelt risikograd i en skala fra 1 til 3, hvor 1 er liten, 2 er moderat og 3 er stor risikograd. Ved å multiplisere risikovekten med risikograden, er det beregnet en relativ risiko innenfor de forskjellige virksomhetsområder og typer risiko. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2017 som ikke er opplyst i regnskapet.

Note 2. Kredittrisiko

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for fall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetens verdi.

Kreditrtap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån. Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd

- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangssystem. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold. I forbindelse med vurderingen av kvalitet samt migrasjon i bankens utlånsportefølje benytter banken et risikoklassifiseringssystem, basert på 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundeadfærd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

Kredittisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kredittåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktstruktur for styring av kredittisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittisiko består hovedsakelig av små enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittisiko er i samsvar med bankens risikovilje.

Risikoklassifisering

De fleste utlån er tilfredsstillende sikret ved pant, kausjon o.l. Det er få lån av betydelig størrelse. Bankens utlånspolicy bygger på en sunn og god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån med restanser. Banken opererer hovedsakelig i et meget oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, boligpriser mv. Av samlede lån til kunder på 2.693,5 mill. er hele 81,1 % utlånt

til personkunder og 92,7 % gitt til kunder innen Vestfold fylke. Banken benytter et saksgangssystem som kvalitetsikrer kredittbehandlingen. Ved vurdering av kredittsaker legges det vekt på betalingsevne og sikkerhet. Styret får en jevnlig rapportering av innvilgede lån og restanse- og overtrekslister. Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med utlån.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 12 risikogrupper, hvor gruppe 1 representerer liten risiko og hvor 11 og 12 er lån med høy risiko. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Pr. 31.12.2017 var 99,26 % av utlånsporteføljen klassifisert. Tilsvarende tall for 2016 var 99,60 %. Engasjement i risikogruppe 1-3 er redusert med 0,49 % til 76,07 %. Engasjement i risikogruppe 4-7 er redusert med 0,03 % til 16,52 %. Engasjement i risikogruppe 8-10 har økt med 0,50 % til 5,50 %. Engasjement i risikogruppe 11-12 er redusert med 0,32 % til 1,18 %.

Det er gjort en grundig vurdering av bankens største engasjement samt alle tapsutsatte engasjement. Dette innbefatter at det er gjennomført individuell vurdering av alle engasjementer med risikoklasse 8 til 12. Tapsanslaget for år 2018 er ca. 0,13 % av brutto utlån. Prognostisert tap sett i forhold til renteinntekter utgjør 4,22 % regnet av den gjennomsnittlige renten av porteføljen. Det er alltid en viss usikkerhet ved slike prognoser, men sett i lys av at banken har en høy andel utlånt til personmarkedet mener vi dette er realistisk. Når det gjelder hvilke kriterier som er lagt til grunn for beregning av forventet tapsnivå, henvises til det som ovenfor er angitt i relasjon til risikoklassifiseringssystemet. De forskjellige elementer som der er nevnt vil alle være relevante. I tillegg kan nevnes eventuelle lokale forhold, det være seg utvikling innen bestemte bransjer, deler av næringslivet etc. Lokale rammebetingelser kan ha direkte innflytelse på utviklingen av en lokalbanks portefølje. Bankens prognostiserte tapsanslag for neste år er primært basert på nasjonale makrotall kombinert med erfaringstall fra banken. For risikoklasse 1-4 synes eventuelle fremtidige tap å være marginale i forhold til renteinntektene. Tap i risikoklasse 8 til 12 forventes å være betydelig mindre enn gruppens renteinntekter.

Risikoklassifisering

2017	Brutto utlån	kreditter	Garantier	Total eng.	Prosentvis fordeling
Lav risiko, klasse 1-3	2.054.190	176.014	3.897	2.234.101	76,07 %
Middels risiko, klasse 4-7	453.155	23.627	8.404	485.186	16,52 %
Høy risiko, klasse 8-10	151.480	9.122	976	161.578	5,50 %
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	33.141	1.049	378	34.568	1,18 %
Ikke klassifisert	1.500	33	20.076	21.610	0,74 %
Totalt	2.693.466	209.845	33.731	2.937.043	100 %

Ikke klassifiserte engasjementer inneholder garantier stilt til Eika boligkreditt pålydende kr. 14,7 millioner.

2016	Brutto utlån	kreditter	Garantier	Total eng.	Prosentvis fordeling
Lav risiko, klasse 1-3	1.923.531	178.511	6.767	2.108.809	76,56 %
Middels risiko, klasse 4-7	430.538	20.318	5.006	455.862	16,55 %
Høy risiko, klasse 8-10	128.571	7.186	1.839	137.596	5,00 %
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	40.052	673	647	41.372	1,50 %
Ikke klassifisert	1.890	15	9.049	10.954	0,40 %
Totalt	2.524.582	206.703	23.308	2.754.593	100 %

Ikke klassifiserte engasjementer inneholder garantier stilt til Eika boligkreditt pålydende kr. 9,0 millioner.

Maksimal kreditteksponering

Tabell for maksimal kreditteksponering

Maksimal kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 22. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2017	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittesp.
Lønnstakere o.l.	2.183.242	144.878	20.264	3.806	2.344.577
Utlandet		80			80
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	192.381	29.902	1.110		223.393
Industriproduksjon	6.729	825	163		7.716
Bygg og anlegg	83.666	21.710	5.801	1.001	110.176
Varehandel, hotell/restaurant	24.107	5.510	1.084	3.793	26.908
Transport, lagring	21.165	3.204	2.795		27.164
Finans, eiendom, tjenester	150.513	1.599	2.320	1.005	153.427
Sosial og privat tjenesteyting	31.663	2.138	195	109	33.887
Offentlig forvaltning	-				-
Sum	2.693.466	209.845	33.731	9.714	2.927.328

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2016

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittesp.
Lønnstakere o.l.	2.051.001	144.535	6.825	2.415	2.199.946
Utlandet		35	-		35
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	182.001	30.146	1.891		214.038
Industriproduksjon	4.600	822	223		5.645
Bygg og anlegg	71.483	20.276	4.547		96.306
Varehandel, hotell/restaurant	22.873	4.670	748	894	27.397
Transport, lagring	23.580	3.523	3.020		30.123
Finans, eiendom, tjenester	139.947	1.480	5.802	1.503	145.726
Sosial og privat tjenesteyting	29.096	1.216	251	2.833	27.730
Offentlig forvaltning	-	-	-		-
Sum	2.524.582	206.703	23.307	7.645	2.746.947

UTLÅN

	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	192.381	7,2 %	182.001	7,2 %
Industriproduksjon	6.729	0,3 %	4.600	0,2 %
Bygg og anlegg	83.666	3,1 %	71.483	2,8 %
Varehandel, hotell/restaurant	24.107	0,9 %	22.873	0,9 %
Transport, lagring	21.165	0,8 %	23.580	0,9 %
Finans, eiendom, tjenester	150.513	5,6 %	139.947	5,6 %
Sosial og privat tjenesteyting	31.663	1,2 %	29.096	1,2 %
Offentlig forvaltning	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum næring	510.224	19,1 %	473.581	18,9 %
Personkunder	2.183.242	81,6 %	2.051.001	81,7 %
Brutto utlån	2.693.466		2.524.582	
Individuelle nedskrivninger	-9.714	-0,4 %	-7.645	-0,3 %
Gruppenedskrivninger	-6.713	-0,3 %	-6.413	-0,3 %
Netto utlån til kunder	2.677.039	100,0 %	2.510.524	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	1.048.280		904.772	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	3.725.319		3.415.296	

Utlån fordelt geografisk	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Vestfold	2.496.962	92,7 %	2.313.737	91,6 %
Oslo	107.096	4,0 %	121.288	4,8 %
Øvrige kommuner i Norge	89.408	3,3 %	89.557	3,5 %
Brutto utlån	2.693.466	100,0 %	2.524.582	-100,0 %

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2017	Aldersfordeling					Sum forfalte utlån	Sikkerhetstilletter for forfalte lån
	0 - 30 dg	31 - 90 dg	91 - 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg		
Personmarked	26.243	2.262	476	134	5.388	34.503	-
Bedriftsmarked	6	1.521				1.527	-
Sum	26.249	3.783	476	134	5.388	36.030	-

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2016	Aldersfordeling					Sum forfalte utlån	Sikkerhetstilletter for forfalte lån
	0 - 30 dg	31 - 90 dg	91 - 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg		
Personmarked	36.111	171	138	8.675	2.638	47.733	-
Bedriftsmarked	3.997	6.529				10.526	-
Sum	40.108	6.700	138	8.675	2.638	58.259	-

MISLIGHOLD	2017	2016	2015	2014	2013
Misligholdte lån					
Misligholdte lån i alt	6.443	12.296	3.257	6.925	8.042
Individuelle nedskrivninger	-1.393	-830	-250	-2.613	-1.233
Netto misligholdte lån i alt	5.050	11.466	3.007	4.312	6.809

Med mislighold forstås forfalte ikke betalte engasjementer over 90 dager inkludert nedskrevne lån.

Fordeling av misligholdte lån	2017	2016	2015
Personmarked	6.418	11.749	3.227
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske			
Industriproduksjon			
Bygg og anlegg			
Varehandel, hotell/restaurant	25	25	
Transport, lagring			
Finans, eiendom, tjenester		522	
Sosial og privat tjenesteyting			
Offentlig forvaltning			30
Misligholdte lån i alt	6.443	12.296	3.257

Tapsutsatte lån	2017	2016	2015	2014	2013
Øvrige tapsutsatte lån i alt	25.818	28.981	29.751	30.602	21.783
Individuelle nedskrivninger	-8.320	-6.815	-6.406	-6.926	-5.485
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	17.498	22.166	23.345	23.676	16.298

Tapsutsatte lån er lån som ikke er misligholdt, men hvor tapshendelse har inntruffet.

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2017	2016	2015
Personmarked	12.434	12.182	13.908
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske			
Industriproduksjon			
Bygg og anlegg	1.316	265	
Varehandel, hotell/restaurant	5.116	5.564	4.043
Transport, lagring			
Finans, eiendom, tjenester	6.832	6.881	5.030
Sosial og privat tjenesteyting	120	4.089	6.770
Offentlig forvaltning			
Tapsutsatte lån i alt	25.818	28.981	29.751

Individuelle nedskrivninger på utlån	2017	2016
Individuelle nedskrivninger 01.01.	7.645	6.656
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-341	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.253	15
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2.886	2.140
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-1.729	-1.166
Individuelle nedskrivninger 31.12.	9.714	7.645

Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring	2017	2016
Personmarked	3.805	2.913
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske		
Industriproduksjon		
Bygg og anlegg	1.001	159
Varehandel, hotell/restaurant	3.793	2.851
Transport, lagring		
Finans, eiendom, tjenester	1.005	1.005
Sosial og privat tjenesteyting	110	717
Offentlig forvaltning		
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	9.714	7.645

Nedskrivninger på grupper av utlån	2017	2016
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	6.413	5.513
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	300	900
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	6.713	6.413

Tapskostnader utlån/garantier	2017	2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	2.069	989
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger	300	900
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	341	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	34	590
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-105	-66
Periodens endring i spesifiserte tapsavsetninger på garantier	-274	-2
Periodens tapskostnader	2.365	2.411

Utlån til virkelig verdi

Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

I utlån til virkelig verdi inngår fastrenteutlån på 18,6 millioner kroner. For å nøytralisere en del av renterisikoen som er knyttet til fastrenteutlån har banken kjøpt rentebytteavtaler for kr. 9,7 millioner. Virkelig verdi på fastrenteutlån er beregnet til 18,6 millioner.

Utlån virkelig verdi	2017	
	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder med flytende rente	2.674.891	2.674.891
Utlån til kunder med fast rente	18.575	18.603
Sum	2.693.466	2.693.494

Note 3 Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggs kapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Det samme beregningsgrunnlaget gjelder for beregningen av bevaringsbuffer, systemrisikobuffer, buffer for systemviktige institusjoner og motsyklisk buffer.

Banken må også møte bufferkrav slik at minstekravene til ren kjernekapitaldekning nå er 12,0 % og til kapitaldekning 15,5 %.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0 %.

Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10 %.

Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20 % eller 50 % avhengig av offentlig rating.

Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantsikkerhet i eiendom med 35 % risikovekt og 100 % konverteringsfaktor.

Eiendelsposter med risikovekt 35 % er lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

Øvrige eiendeler utover kontanter (0 % risikovekt) har risikovekt på 100 %.

Kapitaldekning

	2017	2016	
Sparebankens fond	328.994	300.161	
Gavefond	2.300	2.300	
Sum egenkapital	331.294	302.461	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-40.599	-32.381	
Sum ren kjernekapital	290.695	270.080	
Sum kjernekapital	290.695	270.080	
Ansvarlig lånekapital	25.000	25.000	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-3.900	-6.966	
Sum tilleggskapital	21.100	18.034	
Netto ansvarlig kapital	311.795	288.114	
	2017	2016	
	Uvektet beløp		
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	2017	Risikovekt	
Stater	56.754	0 %	
Lokal regional myndighet	64.619	0%-20%	11.010
Institusjoner	48.716	20%-100%	9.194
Foretak	224.594	50%-100%	164.198
Pantsikkerhet eiendom	2.602.947	35%-100%	1.032.587
Forfalte engasjementer	6.446	100%-150%	5.237
Høyrisiko-engasjementer	615	0%-150%	923
Obligasjoner med fortrinnsrett	160.192	10%-100%	16.019
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	5.617	20%-100%	1.123
Andeler i verdipapirfond	65.557	0%-100%	39.480
Egenkapitalposisjoner	33.268	100%-250%	33.477
Øvrige engasjementer	233.378	0%-250%	163.235
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.476.483		1.388.403
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko			134.295
Sum beregningsgrunnlag	1.610.778		1.518.791
Kapitaldekning i %	19,36 %		18,97 %
Kjernekapitaldekning	18,05 %		17,78 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,05 %		17,78 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer(2,50 %)			40.269
Motsyklisk buffer(2,0 % i 2017)(1,5 % i 2016)			32.216
Systemrisikobuffer(3,00 %)			48.323
Sum bufferkrav til ren kjernekapital			120.808
Minimumskrav til ren kjernekapital(4,50 %)			72.485
Tilgjengelig kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav			97.402

Note 4. Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved fall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av

eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen: Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne >1 måned.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere

likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Banken har deponert likvide verdipapirer for 151,9 mill kroner i Norges Bank. Låneverdi for bankens deponerte verdipapirer i Norges Bank er 144,6 millioner kroner.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på 85 %. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 89,1 % mot 96,7 % året før.

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter

EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	61.360	61.360
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	5.617	5.617
Utlån til kunder	379.836	20.479	117.410	434.501	1.741.240	-16.427	2.677.039
Obligasjoner/sertifik.	21.010	2.478	37.141	216.098	-	-	276.727
Aksjer	-	-	-	-	-	134.348	134.348
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	47.185	47.185
Sum eiendeler	400.846	22.957	154.551	650.599	1.741.240	232.083	3.202.276

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.						0	0
Innskudd fra kunder	51.431	380.764	49.565			1.918.748	2.400.508
Obligasjonsgjeld			150.000	275.000		-164	424.836
Fondsobligasjoner							-
Ansvarlig lån					25.000		25.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	20.638	20.638
Egenkapital	-	-	-	-	-	331.294	331.294
Sum gjeld og egenkapital	51.431	380.764	199.565	275.000	25.000	2.270.516	3.202.276
Herav Utenlandsk valuta							
Netto likviditetseksponering i balansen	349.415	-357.807	-45.014	375.599	1.716.240	-2.038.434	

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR, likviditetsindikator 1 og 2 og innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer som for eksempel LCR, likviditetsindikator 1 og innskuddsdekning, blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra visse forutsetninger kan beregne hvordan likviditetsbehovet blir frem i tid.

Likviditetsindikator 1 (over 1 år) var 105,93 % pr. 31.12.2017, mens likviditetsindikator 2 (over 1 måned) var 115,05 %. Banken hadde LCR på 120,0 % og NSFR på 138 %, pr. 31.12.2017.

Finansiering og likviditet

Finansiering	31.12.2017	31.12.2016
Innskudd kunder	2.400.508	2.064.272
Annen Gjeld	20.638	25.510
Obligasjonslån forfall 0517	0	50.000
Obligasjonslån forfall 0618	100.000	100.000
Obligasjonslån forfall 0918	50.000	50.000
Obligasjonslån forfall 0119	100.000	100.000
Obligasjonslån forfall 0320	100.000	
Obligasjonslån forfall 1121	75.000	
Ansvarlig lånekapital	25.000	25.000
Sparebankens fond og gavefond	331.294	302.461
Forvaltningskapital	3.202.276	3.100.797
Brutto utlån	2.693.466	2.524.582
LCR	120	94
Innskuddsdekning	89,10 %	96,97 %
Likviditetsindikator 1	105,93 %	113,40 %
Likviditetsindikator 2	115,05 %	116,90 %
Likviditetsbuffer:		
Innskudd Norges Bank	56.754	56.592
Innskudd DNB uten løpetid	3.709	115.644
Limit konto i DNB	100.000	100.000
Låneverdi av verdipapirer deponert i Norges Bank	144.644	102.224
Sum likviditetsbuffer	305.107	374.460

Note 5. Renterisiko

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter

EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	61.360	61.360
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	5.617	5.617
Utlån til kunder	10.656	2.660.053	1.591	4.739	-	0	2.677.039
Obligasjoner/sertifik.	79.058	197.669	-	-	-	-	276.727
Aksjer	-	-	-	-	-	134.348	134.348
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	47.185	47.185
Sum eiendeler	89.714	2.857.722	1.591	4.739	-	248.510	3.202.276

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.						0	0
Innskudd fra kunder	23.448	2.309.179	59.365	8.516	-	-	2.400.508
Obligasjonsgjeld	100.000	325.000	-	-	-	(164)	424.836
Fondsobligasjoner						-	-
Ansvarlig lån		25.000				-	25.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	20.638	20.638
Egenkapital	-	-	-	-	-	331.294	331.294
Sum gjeld og egenkapital	123.448	2.659.179	59.365	8.516	-	351.768	3.202.276
Herav utenlandsk valuta							
Netto renteesponering på balansen	-33.734	198.543	-57.774	-3.777	-	-103.259	
Ikke balanseførte derivater	-9700						
Netto sum alle poster	-43.434	198.543	-57.774	-3.777	-	-103.259	
Netto renteesponering i % av forvaltning	-1,36 %	6,20 %	-1,80 %	-0,12 %	0,00 %	-3,22 %	

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler.

Den totale risikoen kan splittes i fire elementer:

- Basisrisiko
- Administrativ renterisiko

-Rentekurverisiko

-Spreadrisiko

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisiko mot det ønskede nivå på plassering og innlån gjennom rentebinding samt ved bruk av derivater.

Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten er lav.

Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på kr 900.000,- ved årets slutt.

Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen ovenfor.

Basisrisikoen er den verdiendring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallell forskyver seg.

Det er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko, dvs. effekten av at det i praksis vil gå noe tid fra renteendring inntreffer i markedet til banken har fått justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente.

Spreadrisikoen er risikoen for at markedets prising av de enkelte utsteder ikke endrer seg tilsvarende som de underliggende referanserentene, for eksempel statsrente eller swaprentene.

Note 6. Markedsrisiko

Rentebytteavtaler:

Banken har MNOK 18,6 i fastrenteutlån med bindingstid inntil 5 år, dette utgjør 0,69 % av den totale utlånsmassen. For å nøytralisere en del av renterisikoen som er knyttet til fastrenteutlån har banken kjøpt rentebytteavtaler for MNOK 9,7. Rentebytteavtalene virker nøytraliserende i forhold til rentegevinst/tap vi har på våre engasjementer med fastrenteutlån. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultatføres netto.

Finansielle derivater pr. 31.12.17 – oversikt over avtaler og bokførte verdier.

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

Rentebytteavtaler utenom balansen

Sikringsportefølje/Instrument	Løpetid (år)	Nominelt beløp	Nominelt beløp	Markedsverdi	
		31.12.2017	Snitt 2017	31.12.2017	
Rentebytteavtale	1182808/1557155	2013-2018	4.700	4.700	-20
Rentebytteavtale	1209815/1603474	2013-2018	4.000	4.000	-32
Rentebytteavtale	1239709/1652176	2013-2018	1.000	1.000	-13
Samlet portefølje			9.700	9.700	-65

Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere, det er bestemt en maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. De fleste obligasjoner er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Følgelig er mesteparten av bankens obligasjoner enten statsgaranterte eller i finansinstitusjoner.

Den gjennomsnittlige effektive rente på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 1,85 % og fremkommer som avkastning i 2017 fordelt på årets gjennomsnittlige beholdning. Banken har klassifisert hele porteføljen som omløpsmidler.

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

		Nominell verdi	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markedsverdi
Utstedt av det offentlige					
Lokale og regionale myndigheter					
	Børsnoterte	31.000	31.017	31.016	31.028
	Ikke børsnoterte	21.000	21.033	21.010	21.010
Sum utstedt av det offentlige			52.050	52.026	52.038
Utstedt av andre					
Institusjoner					
	Børsnoterte				
	Ikke børsnoterte	12.000	12.000	12.000	12.075
Offentlig eide foretak					
	Børsnoterte	1.000	1.009	1.008	1.008
	Ikke børsnoterte	51.600	51.720	51.642	51.794
Foretak					
	Børsnoterte				
	Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett					
	Børsnoterte	131.000	131.128	130.972	131.932
	Ikke børsnoterte	29.000	29.095	29.079	29.082
Sum utstedt av andre			224.952	224.701	225.891
Sum sertifikater og obligasjoner		-	277.002	276.727	277.929

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis

Omløp	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markedsverdi
Børsnotert						
Eika Sparebank	983.231.411		34.403	35.000	35.190	35.190
Sum børsnotert				35.000	35.190	35.190
Ikke børsnotert						
Kvinesdal Sparebank	937.894.805		9.260	926	843	843
North Bridge Nordic Property AS	990.029.032		8.083	609	293	293
North Bridge	992.073.861		8.083	391	322	322
Sum ikke børsnotert				1.926	1.458	1.458

Sum omløpsaksjer			-	36.926	36.648	36.648
-------------------------	--	--	----------	---------------	---------------	---------------

Eika BoligKreditt	885.621.252		12.701.571	53.217	53.217	53.218
BANKID Norge AS	913.851.080		75	119	119	119
Spama AS	916.148.690		90	9	9	9
Eika Gruppen	979.319.568		262.745	12.518	12.518	14.293
SDC			2.952	1.331	1.331	1.413
Andebu Sparebank Eiendomsmegling	996.525.341		1.360	139	139	139

Sum ikke børsnoterte			67.333	67.333	69.191	69.191
-----------------------------	--	--	---------------	---------------	---------------	---------------

Sum anleggsaksjer			-	67.333	67.333	69.191
--------------------------	--	--	----------	---------------	---------------	---------------

Rente og aksjefond		Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markedsverdi
Eika Kreditt	912.370.275	6.682	6.770	7.450	7.450
Pareto Høyrente	883.528.522	22.530	23.625	22.917	23.625
		-	-	-	-

Aksjer, andeler og grunnfondsbevis

KS-andeler					
Børsnotert		-	-	-	-
Ikke børsnotert		-	-	-	-
Sum rente og aksjefond		-	30.395	30.367	31.075

Sum verdipapirer med variabel avkastning			-	134.654	134.348	136.914
---	--	--	----------	----------------	----------------	----------------

Endringer i 2017

	Anleggsaksjer
Inngående balanse	60.287
Tilgang 2017	7.179
Avgang 2017	-133
Nedskrivning	
Utgående balanse	67.333

	2017	2016
Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer		
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	63	76
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-344	-388
Kursregulering obligasjoner	552	1.635
Netto gevinst/-tap obligasjoner	271	1.323
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler	-	95
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler	-15	
Kursregulering aksjer og andeler	1.185	334
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	1.170	429
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	394	301
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	1.835	2.053

Note 7. Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital

	2017	2016
Ansvarlig lånekapital	946	69
Sum renter ol. kostnader på ansvarlig lånekapital	946	69

Note 8. Andre rentekostnader

	2017	2016
Avgift til Sikringsfondet	1.504	1.423
Sum andre rentekostnader	1.504	1.423

Note 9. Provisjonsinntekter og provisjonskostnader

	2017	2016
Provisjonsinntekter		
Garantiprovisjon	364	347
Formidlingsprovisjon	6.923	4.982
Betalingsformidling	6.479	5.855
Verdipapirforvaltning og -omsetning	1.205	771
Provisjon ved produktsalg Eika	899	738
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	2.579	2.993
Andre provisjons- og gebyrinntekter	778	773
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	19.227	16.459
Provisjonskostnader		
Transaksjonsavgifter og lignende	2.365	2.270
Betalingsformidling, interbankgebyrer	166	183
Andre provisjonskostnader	819	910
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	3.350	3.363

Note 10. Pensjon

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Bankens pensjonsordning oppfyller kravene etter denne loven.

Innskuddspensjon

Den ytelsesbaserte pensjonsordningen ble avsluttet i 2017 og har redusert pensjonskostnaden i 2017 med 7,9 millioner kroner. Fra og med 2017 er alle ansatte

tilsluttet bankens innskuddsbaserte ordning. 28 personer er omfattet av denne ordningen pr. i dag. For medlemmer av den innskuddsbaserte ordningen betales en premie tilsvarende 7 % av lønn mellom 0 og 7,1 G, og 25,1 % av lønn mellom 7,1 og 12 G. Det er ingen aktuarmessig beregning av pensjoner for 2017 da den ytelsesbaserte pensjonsordningen er avviklet.

Kompensasjonsordning
Som følge av avvikling av bankens ytelsesbaserte pensjonsordning er det opprettet kompensasjonsordning for alle ansatte som var tilsluttet ytelsesbasert pensjonsordning. Totalt 17 personer er omfattet av denne ordningen. Kompensasjonsordningen gjelder så lenge man er ansatt i Andebu Sparebank, men ikke lenger enn 67 år. Kompensasjonen blir utbetalt som vanlig lønn.

Pensjonsforpliktelser som dekkes over drift(usikrede ytelser)
Bankens AFP-ordning er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen, og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Pensjonsforpliktelser

Kollektiv pensjonsforsikring:	31.12.2017	31.12.2016	Endring
Nåverdien av påkomne pensjonsplikter	-	35.748	35.748
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-	27.872	27.872
Netto pensjonsforpliktelse inkl. AGA	-	7.876	7.876
Herav arbeidsgiveravgift	-	1.263	1.263
Overfinansiering av pensjonsforpliktelse	-	(7.876)	(7.876)

	2017	2016
Egenandel AFP	287	280
Innskuddsbasert ordning	1.198	290
Ytelsesbasert pensjonsordning(*)	-9.008	1.017
Sum pensjonskostnader	-7.523	1.587

I forbindelse med overgang til innskuddsbasert ordning er det resultatført en gevinst i 2017 på nok 9.008 ved avvikling av den ytelsesbaserte ordningen. Ifm. avviklingen ble det overført nok 2.112 til bankens innskudds- og premiefond. Årets pensjonskostnader er trukket fra innskudds- og premiefond, og restsaldo 31.12.2017 er derfor på nok 1.127.

Note 11. Lønns- og administrasjonskostnader

	2017	2016
Lønn til ansatte	17.394	15.198
Honorar til styre og tillitsmenn	513	550
Pensjoner	-7.523	1.587
Arbeidsgiveravgift	3.649	2.620
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	1.226	866
Kontorrekvisita, blanketter, trykksaker	440	641
Telefon, porto, frakt	623	768
Reklame, annonser, markedsføring	1.722	1.543
Diett, reiser, øvrige utgifter	216	252
Innleie vikarbyrå	142	16
EDB-kostnader	7.116	6.400
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	25.518	30.441
Antall ansatte pr 31.12.	27,0	28,0
Antall årsverk pr 31.12.	26,3	26,7
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	26,5	26,4

Note 12 Ytelser og lån til ledende ansatte m.v

Navn	Lønn	Natural- ytelser	Pensjons- ordninger	Annen godt- gjørelse	Sum	Lån
Børre Grovan	982.022	16.112	121.698	316.485	1.436.317	0
Bjørn Einar Grytnes	727.168	27.939	52.558	166.154	973.819	1.112.898
Bjørnar Skatvedt	687.548	31.283	44.177	77.340	840.348	2.456.549

Banksjefen er medlem av bankens kollektive pensjonsordning. Banksjefen kan ta ut AFP ordning på lik linje med de andre ansatte fra fylte 62 år.

Banksjefen har ingen bonusavtale. De øvrige ansatte omfattes en av kollektiv ordning. Avsatt bonusbeløp pr. årsverk i 2017 er kr. 18.000,-. Dette beløpet utbetales i februar 2018 og er således ikke med i ovennevnte oppstilling.

Banksjef har seks måneder oppsigelsestid med rett til lønn i denne perioden.

Annen godtgjørelse omfatter bla. kompensasjon i forbindelse med avvikling av ytelsesbasert pensjonsordning, se note 10 for ytterligere informasjon.

Det foreligger ingen avtale for leder av styret knyttet til særskilt vederlag ved opphør eller endring av vervet. Leder av styret har heller ingen avtaler om bonuser og lignende.

Styret

Honorar

Lån

Garanti

Styret	Honorar	Lån	Garanti
Sigbjørn Myhre	90.000		
Anette Kjærås Firing	65.000	1.440.849	
Tone Edvinsen	16.250		
Rolf Fevang	65.000	4.451.038	
Petter Kjæraas	65.000		201.000
Linn Therese Bekken	48.750		
Morten Bryne	65.000	2.880.440	
Alexander Hangaas (vara)	8.000		
Sum	423.000	8.772.327	201.000

Forstanderskapet	Honorar	Lån	Garanti
Kjersti Helene Kjærås	6.000	2.000.000	
Odd Brathaug	2.000	6.600.000	150.000
Jostein Jacobsen	8.000		
Bjarne Sommerstad	8.000	3.404.985	
Turid Trevland Rye-Johnsen	2.000	1.000.000	75.000
Kari Gran	2.000	138.398	
Berit Sommerstad	12.000	600.000	
Elisabeth Møyland Halum	2.000	759.724	
Cecilie Venås Hansen	4.000	880.000	
Janett Kolstad	2.000	2.202.266	
Hans Arnt Narum	2.000	2.000.000	
Alexander Hangaas	2.000	2.722.207	
Steinar Ellefsrød	2.000	2.123.135	
John Arve Knippen	2.000		
Steinar Hvitstein	2.000		
Henning Dahl(vara)	2.000		
Gunnar Sønstebø(vara)	2.000		
Jon Henrik Grindlia(valgkomite)	6.000		
Rolf Fevang (gavekomite)	2.000		
Sum	70.000	15.830.715	225.000

I lån og garantier er også engasjementet til medlemmenes nærstående tatt med. Rapportert beløp er saldo på lån pr. 31.12 eller innvilget kredittramme på flexilån.

Forstanderskapets medlemmer har kr. 2.000,- i honorar pr. møte.

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente. Differansen, kr 287.356,- for 2017, er grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Beløpet er nettoført i regnskapet. Lånene er sikret med pant innenfor 80 % av verdi.

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier. OTP – Obligatorisk tjenestepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene. Banksjef er med i bankens ordinære pensjonsordning

Note 13. Varige driftsmidler

	Driftsmidler	Bygninger	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2017	26.893	31.720	461	59.074
Tilgang	234			234
Avgang				-
Kostpris 31.12.2017	27.127	31.720	461	59.308
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2017	11.585	3.982		15.567
Tilbakeførte avskrivninger på utrangerte driftsmidler				-
Ordinære avskrivninger	2.234	634		2.868
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2017	13.819	4.616		18.435
Bokført verdi 31.12.2017	13.308	27.104	461	40.873

			Herav utleid	Balanseført
Fast eiendom		Eiendomstype	Areal m ²	areale m ²
Bankbakken 2	Andebu	Forretningsbygg	1.100	-
Rådhusgata 17	Sandefjord	Forretningsbygg	450	150
Sum				27.104

Bankbakken 2 i Andebu disponeres i sin helhet av banken, mens 1/3 av Rådhusgata 17 i Sandefjord leies ut til Andebu Sparebank Eiendomsmegling AS.

Note 14. Andre driftskostnader

	2017	2016
Andre driftskostnader		
Driftskostnader faste eiendommer	604	2.208
Leie av lokaler	80	270
Maskiner, inventar og transportmidler		8
Revisjonshonorar	471	476
Forsikringer	114	106
Eksterne tjenester utenom ordinær forretningsdrift		125
Utgifter leide lokaler		122
Andre ordinære tap	35	80
Øvrige kostnader	8.369	8.378
Sum andre driftskostnader	9.673	11.773

Spesifikasjon av avregnet revisjonshonorar:

	2017	2016
Lovpålagt revisjon	230	212
Attestasjon	41	39
Andre tjenester utenfor revisjon	54	40
Sum revisjonshonorar eks. mva	325	291

Note 15. Skatt

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 25 % av skattemessig resultat. For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning. Utsatt skatt/utsatt skattefordel: Knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Resultatforskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige resultat deles i:
 Permanente forskjeller: Ikke fradragsberettigede kostnader, skattefrie inntekter.
 Midlertidige forskjeller: Forskjeller mellom regnskap og skattemessige periodiseringer som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid.

Skattekostnad	2017	2016
Betalbar inntektsskatt for året	6.609	4.130
Endring utsatt skatt	2.026	1.705
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-72	49
Formuesskatt	567	514
Endring i utsatt skatt ført mot EK		-720
Sum skattekostnad	9.130	5.678

	2017	2016
Beregning av betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	38.562	26.681
Permanente forskjeller	-4.373	-3.337
Endring midlertidige forskjeller	-7.753	-6.821
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	26.436	16.522
Betalbar skatt på årets resultat, 25 %	6.609	4.130

Betalbar skatt fremkommer som følger:		
Formuesskatt	567	514
Inntektsskatt	6.609	4.130
Sum betalbar skatt	7.176	4.644

Oversikt over midlertidige forskjeller	Endring	2017	2016
Varige driftsmidler	-199	1.406	1.605
Over- / underfinansiert pensjonsforpliktelse	7.876		-7.876
Gevinst og tapskonto	-139	556	695
Obligasjoner og andre verdipapirer		-275	-827
Effekt av ny utlånsforskrift			44
Avsetning	57	-623	-680
Renteswap		4	
Grunnlag utsatt skatt+ /utsatt skattefordel-	8.107	1.068	-7.039
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	2.027	267	-1.760
Endring i skattesats			
Sum bokført utsatt skattefordel/utsatt skatt		267	-1.755

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2017
25% skatt av resultat før skatt	9.641
25% skatt av permanente forskjeller	-1.093
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	72
Formuesskatt	567
Endring utsatt skatt	-56
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	9.130

Skattekostnaden utgjør 23,7 % av regnskapsmessig resultat før skatt.
 Netto utsatt skattefordel per 31.12.2017 er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Note 16. Kontanter og innskudd i Norges Bank

	2017	2016
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	4.233	5.695
Kontanter i utenlandske valutasorter	373	528
Innskudd i Norges Bank	56.754	56.592
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	61.360	62.815

Note 17. Eierinteresser i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Tilknyttet selskap

Selskapets navn	Kontor- kommune	Selskaps- kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Total EK 2017	Resultat 2017	Bokført Verdi
Andebu Sparebank Eiendomsmegling AS	Sandefjord	405	1360	34 %	1553	1.812	139

Mellomværende med tilknyttede selskaper og datterselskaper

	2017	2016
Innskudd fra tilknyttede selskaper	8.981	17.817
Utlån til tilknyttede selskaper	0	0
Renter til tilknyttede selskaper	185	101
Renter fra tilknyttede selskaper	14	13

Banken har mottatt 136.000,- kroner i utbytte i 2017.

Regnskapet til Andebu Sparebank Eiendomsmegling er ikke revidert.

Note 18. Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	0		-	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	-		-	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	0	0,00 %	-	0,00 %
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1.811.972		1.886.740	
Med avtalt løpetid	588.536		561.305	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	2.400.508	1,02 %	2.448.046	1,12 %

Banken hadde pr 31.12.2017 ingen innskudd fra låneformidlere.

Gjennomsnittlig effektiv rente for innskudd til kunder er 1,02 %. Renten er beregnet ut fra årets rentekostnad mot bokført, gjennomsnittlig kapital.

Innskudd fra kunder	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Lønnstakere og lignende	1.794.341	74,7 %	1.733.710	70,8 %
Utlandet		0,0 %		0,0 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	65.489	2,7 %	57.729	2,4 %
Industriproduksjon	43.957	1,8 %	40.172	1,6 %
Bygg og anlegg	83.503	3,5 %	63.445	2,6 %
Varehandel, hotell/restaurant	29.515	1,2 %	34.464	1,4 %
Transport, lagring	18.808	0,8 %	14.883	0,6 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	216.421	9,0 %	245.771	10,0 %
Sosial og privat tjenesteyting	133.347	5,6 %	109.230	4,5 %
Offentlig forvaltning	15.127	0,6 %	148.642	6,1 %
Sum innskudd	2.400.508	100,00 %	2.448.046	100,00 %

Innskudd	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Vestfold	2.128.406	88,7 %	2.239.734	91,5 %
Oslo/Akershus	110.323	4,6 %	117.172	4,8 %
Øvrige,samt utland	161.779	6,7 %	91.140	3,7 %
Sum innskudd	2.400.508	100,00 %	2.448.046	100,00 %

Note 19. Gjeld opptatt ved utstedelse av obligasjonslån

Utestående pr 31.12.2017	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Lånetype/ISIN						
NO0010690795	26.09.2013	26.09.2018	50.000	50.000		1,91 %
NO0010755119	11.01.2016	11.01.2019	100.000	100.000		2,20 %
NO0010759095	08.03.2016	08.06.2018	100.000	100.000		1,98 %
NO0010789969	30.03.2017	30.03.2020	100.000	100.000		1,69 %
NO0010811102	22.11.2017	22.11.2021	75.000	75.000		1,55 %
Over/under kurs				-164		
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			425.000	424.836		

Ansvarlig lån						
NO0010779887	07.12.2016	07.12.2026	25.000	25.000		3,57 %
			25.000	25.000		

Over/underkurs ved låneopptak hhv. inntektsføres/utgiftsføres over lånets løpetid.

Note 20. Spesifikasjon av annen gjeld

	2017	2016
Annen gjeld		
Bankremitter	255	518
Avregning betalingsformidling	1.399	1.218
Betalbar skatt	7.176	4.644
Skattetrekk-trygder	2.198	1.937
Påløpt mva	254	
Diverse gjeldsposter	4.754	3.777
Sum annen gjeld	16.036	12.094

Note 21. Egenkapital

Bankens egenkapital består av sparebankens fond på kr. 328.994 og et gavefond på kr. 2.300 linje.

	Innskutt egenkapital	Spb. fond	Gavefond	Uttevnt.fond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	-	300.160	2.300	-	302.460
Årsoppgjørdisposisjoner		28.834			28.834
Egenkapital 31.12.2017	-	328.994	2.300	-	331.294
				2017	2016
Overført til gaver				600	700
Overført til Sparebankens fond				28.834	20.303
Sum				29.434	21.003

Gaver til styrets disposisjon bokført som annen gjeld kr. 600.
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital er 0,95 %.

Note 22. Garantiansvar

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterium at lånet er innenfor 60 % av panteobjektets verdi. Bankens kunder har pr 31.12.17 lån for 1.048,3 mill. kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av lånporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterede tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg **skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet.** Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2017 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0. Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 10 %. EBK har ikke offentliggjort evt. emisjonsbeløp for 2017.

	2017	2016
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	3.176	1.141
Kontraktsgarantier	11.316	8.998
Andre garantier	4.577	4.120
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	19.069	14.259
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	14.662	9.048
Sum garantiansvar	33.731	23.307
Garanti til Bankenes Sikringsfond	-	-

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter

bankens vurdering begrenset. Banken har overtatt ett misligholdt lån på tilsammen kr. 2.108,0 fra Eika Boligkreditt i 2017. Bankens utlån gjennom EBK

gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse. Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdsansynlighet samt at volumet på lån som

tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 10,5 mill. kroner. Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

	2017	2016
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Total andel av garantiramme:		
Saksgaranti	4.179	
Tapsgaranti	10.483	9.048
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	14.662	9.048

Garantier fordelt geografisk	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Vestfold	18.992	56,3 %	14.182	60,8 %
Oslo/Akershus	14.662	43,5 %	9.048	38,8 %
Andre	77	0,2 %	77	0,3 %
Sum garantier	33.731	100,00 %	23.307	100,00 %

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 01. januar til 31. desember 2017, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet og at opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultat og stilling til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretaket står ovenfor.

Andebu 14.02.2018

 Sigbjørn Myhre
 Leder

 Anette Kjærås Firing
 Nestleder

 John Petter Kjæraas

 Linn Therese Bekken

 Børre Grovan
 Banksjef

 Bjørnar Skatvedt
 Økonomisjef

 Rolf Fevang

 Morten Bryne

Revisors beretning

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Sandan 1, NO-3264 Larvik
P.O. Box 83, Fritze Brygge, NO-3265 Larvik

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Faks:
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til forstanderskapet i Andebu Sparebank

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Andebu Sparebank som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av banken i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i bankens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den ellers viser seg å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til banken evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle banken eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om banken evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at bankens evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Larvik, 14. februar 2018
ERNST & YOUNG AS

Odd Knustad
statsautorisert revisor

